

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **PRIOR ČESKÁ REPUBLIKA spol. s r. o.**, se sídlem Lannova 22, České Budějovice, zastoupeného JUDr. Marií Valúchovou, advokátkou se sídlem Lannova 22, České Budějovice, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2008, č. j. 5 Ca 67/2007 - 54,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2008, č. j. 5 Ca 67/2007 - 54, **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze. Tímto rozsudkem soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí České obchodní inspekce, ústředního inspektorátu (dále jen „žalovaný“), ze dne 27. 12. 2006, č. j. 9221/2100/2006/Kr/Št, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí ředitele inspektorátu České obchodní inspekce Jihočeského a Vysočina (dále jen „inspektorát ČOI“) ze dne 8. 9. 2006, č. j. 403-21/06/ZOS/No/R. Citovaným rozhodnutím inspektorát ČOI stěžovateli uložil pokutu ve výši 30 000 Kč, propadnutí 253 párů dámské obuvi a úhradu paušální částky nákladů řízení ve výši 1000 Kč za porušení zákazu klamání spotřebitele podle ustanovení § 8 odst. 1 a 2 a porušení cenových předpisů ve smyslu § 12 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.

II.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když namítá nesprávné posouzení právní otázky městským soudem a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti jeho rozsudku.

Stěžovatel nejprve upozorňuje, že zákonné podmínky, za nichž je možné spojit věci ke společnému řízení, jsou jednoznačně upraveny v § 140 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, přičemž takovou podmínkou je i to, že spojení nebrání povaha věci, účel řízení, ochrana práv účastníků a riziko vzniku újmy účastníkům. V daném případě se ovšem jednalo o kauzy různého charakteru, které spolu věcně nesouvisely, a tudíž mělo být rozhodnuto zvlášť o klamání spotřebitele a zvlášť o porušení cenových předpisů. Rozhodnutí inspektorátu ČOI stěžovatel vytýká nejasnost, nesrozumitelnost a nekonkrétnost, když z celkové výše pokuty v částce 30 000 Kč není zřejmé, jaká částka pokuty byla vyměřena za porušení § 8 odst. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele a jaká za porušení jeho § 12 odst. 1, takže stěžovatel nemohl posoudit hodnocení míry svého zavinění na porušení těchto ustanovení. Jakkoliv totiž stěžovatel s uloženou pokutou nesouhlasí, připomíná také svůj právní zájem na tom, aby byla celková výše pokuty přesně a srozumitelně konkretizována a rozdělena podle projednávaných kauz. Nestalo-li se tak, je rozhodnutí žalovaného nejasné a nepřezkoumatelné a ve spojení s výrokem o uložení úhrnné správní sankce nemá preventivní účinky, když nelze zjistit, do jaké míry jednotlivé správní delikty zasáhly do práv spotřebitelů. V důsledku použití sčítací metody stěžovatel nemůže dovodit míru svého protiprávního jednání, což mu brání zajistit v obchodním provozu preventivní opatření a zabránit protiprávnímu jednání v budoucnu.

Stěžovatel dále vyjadřuje svůj právní zájem v rámci nového správního řízení zjistit přesně a objektivně skutečný stav věci, tedy zda jím nabízené výrobky porušují práva k ochranné známce ADIDAS či nikoli. To je otázka právní a nikoli skutková, takže k jejímu posouzení je příslušný výhradně soud a teprve na základě jeho pravomocného rozhodnutí by bylo možné ve správním rozhodnutí uvést, že výrobky porušují práva k ochranné známce a že jde o padělky ve smyslu zákona o ochraně spotřebitele. Vzhledem k tomu, že v jeho věci žádný takový rozsudek nebyl vydán, trvá stěžovatel na tom, že svým prodejem dámské vycházkové obuvi předpisy o ochranných známkách neporušil. Nešlo totiž o výrobky neoprávněně označené ochrannou známkou ADIDAS, takže nelze souhlasit s výrokem napadaného správního rozhodnutí, že byla porušena práva vlastníka této ochranné známky. Správní orgány věrohodně neprokázaly, že jde o shodné označení ochranné známky, a nikoli o pouhé estetické a funkční zdobení obuvi, ani nebyl podán důkaz o tom, že mezi označením ochranné známky a označením na stěžovatelově zadrženém zboží existuje možnost záměny ze strany veřejnosti.

Stěžovatel konečně poukazuje na svůj právní zájem na tom, aby v rámci nového správního řízení byl přesně a správně vymezen právní pojem „okamžiku nabídky“. Tento pojem je v zákonné úpravě vymezen volně s použitím spojky „nebo“, přičemž zákonem není nařízena forma podávání informací o ceně prodáváných výrobků, když si byl zákonodárce jistě vědom, že v zákoně nelze vypočítávat všechny formy prodeje zboží a poskytování slev na zboží a smyslem zákona je spíše zabránit újmě spotřebitele. K ní však

nedošlo. Stěžovatel zdůrazňuje pro určení okamžiku nabídky zboží nutnost analogického použití § 43a zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, a připomíná, že v obchodní praxi nelze okamžik nabídky v obchodě jednoznačně určit s ohledem na četnost forem nabídky a různost přístupů spotřebitelů k jednání o případné koupi zboží v obchodě. V žádném právním dokumentu stěžovatel nenašel kvalifikovaný a právně platný výklad tohoto pojmu, a proto od počátku konzistentně tvrdí, že procentuálním určením a vyhlášením slev na veškerý prodáváný sortiment v jeho obchodě k porušení zákona v neprospěch spotřebitelů nedošlo, když tyto slevy byly poskytnuty ve prospěch spotřebitelů a každý spotřebitel o tom byl dostatečným a srozumitelným způsobem informován.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje napadený rozsudek městského soudu zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

III.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti toliko uvádí, že předmětná správní rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí městského soudu, jsou podle jeho názoru zákonná, přezkoumatelná a založená na správném posouzení právní otázky, pročez navrhuje zamítnutí kasační stížnosti. V podrobnostech pak odkazuje na odůvodnění správních rozhodnutí prvního i druhého stupně a na rozsudek městského soudu, neboť stěžovatel uplatnil i v kasační stížnosti obsahově stejná tvrzení jako v průběhu dosavadního správního a soudního řízení.

IV.

Z obsahu správního spisu plynou následující skutečnosti, relevantní pro posouzení této věci.

Z kontrolního protokolu inspektorátu ČOI ze dne 21. 4. 2006, ev. č. 35/06, plyne, že v prostorách obchodního domu PRIOR v Českých Budějovicích byly umístěny reklamní letáky, na nichž byla za cenu 399 Kč inzerována dámská obuv se třemi souběžnými pruhy. Vzhledem k tomu, že podle inspektorátu ČOI se mohlo jednat obuv nesoucí označení zaměnitelné se zapsanou ochrannou známkou, bylo 56 párů této obuvi zajištěno.

Dále je zde založen kontrolní protokol ev. č. 36/06 z téhož dne, podle nějž byl totožný typ obuvi zjištěn i v obchodním domě PRIOR ve Strakonici. Zde bylo zajištěno 30 párů obuvi. Podle kontrolního protokolu ev. č. 37/06 z téhož dne byla tatáž obuv zjištěna i v obchodním domě PRIOR v Dačicích, kde bylo zajištěno 19 párů této obuvi; podle kontrolního protokolu ev. č. 38/06 bylo zajištěno 31 párů bot také v Prachaticích. Podle kontrolního protokolu ev. č. 45/2006 byla tato kontrola provedena i obchodním domě PRIOR v Jihlavě, kde bylo z téhož důvodu zajištěno 25 párů obuvi a nadto bylo touto kontrolou také zjištěno, že v provozovně bylo v době kontroly uvedeno, že na oděvy, obuv, metráž, hračky, sport, papír a domácí potřeby se dne 21. 4. vztahuje sleva 20%, na výrobky značky ETA a svítidla v sortimentu elektro pak 10%, přičemž bude poskytnuta na pokladně. Na výrobcích ovšem byla uvedena cena původní, tedy před slevou, a konečná sleva na výrobcích uvedena nebyla, takže spotřebitel nebyl dle kontrolního zjištění řádně informován o ceně v rozporu s § 12 zákona o ochraně spotřebitele. Dalších 30 párů obuvi bylo z důvodu zaměnitelnosti se zapsanou ochrannou známkou zadrženo také Inspektorátem Moravskoslezským a Olomouckým ČOI

v obchodním domě PRIOR ve Frýdku-Místku, 29 párů v obchodním domě téže společnosti v Třinci a 33 párů v Orlové.

Proti tomuto postupu ve svých (celkem osmi) obchodních domech protestoval stěžovatel podáním adresovaným žalovanému ze dne 9. 5. 2006, v němž vyjádřil své přesvědčení, že žádná práva duševního vlastnictví neporušil, a upozornil na skutečnost, že mu vzniká zadržením této letní obuvi a znemožněním jejího prodeje škoda.

Žalovaný si vyžádal od Českého vysokého učení technického v Praze – Patentového střediska znalecký posudek, z něž vyplývá, že předmětná obuv nabízená stěžovatelem se od označení používaného společností Adidas - Salomon AG liší pouze jednotlivými detaily, jako je šíře pruhů či podklad pod pruhy, ale jako celek vyvolává díky použití tří diagonálních rovnoběžných pruhů pravděpodobnost záměny.

Na základě těchto zjištění byla dne 24. 7. 2006 zahájena inspektorátem ČOI řízení pro porušení § 8 odst. 1 a 2 a § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele a tato řízení týkající se zjištění učiněných v provozovnách stěžovatele v Českých Budějovicích, v Prachaticích, ve Strakoniciích, v Dačicích, v Jihlavě, v Orlové, v Třinci i ve Frýdku-Místku byla téhož dne usnesením spojena ke společnému řízení.

Stěžovatel podal proti tomuto postupu námitky. V nich namítal, že v den kontroly poskytoval spotřebitelům slevu v předem veřejně inzerované nabídce sortimentů tak, že po osobním výběru zboží zákazníkem byla z původní ceny zboží při jeho placení poskytnuta sleva v hotovosti přímo na pokladně, přičemž informace o této slevě byla zákazníkovi předána formou tištěného pokladního dokladu. Tím byl naplněn požadavek § 12 zákona o ochraně spotřebitele a cena výrobků byla „jinak vhodně zpřístupněna“. Informace o této ceně byla srozumitelně uvedena v Jihlavských listech, na plášti budovy obchodního domu v Jihlavě a třikrát na informačních tabulích v samotném obchodním domě. Tuto informaci o jednodenní plošné slevě je přitom třeba chápat jako návrh na uzavření smlouvy podle § 43a občanského zákoníku. Dále stěžovatel brojil proti tvrzení, že jím nabízené výrobky porušovaly práva duševního vlastnictví svou zaměnitelností s obrazovou ochrannou známkou společnosti Adidas - Salomon AG. Vyloučení možnosti záměny ze strany spotřebitele podle stěžovatele dokazuje znalecký posudek soudního znalce Ing. Jiřího Sedláka, který je ve spise též založen. V tomto posudku je zejména zdůrazněno, že dvě trojice pruhů jsou u předmětné obuvi doprovázeny ještě pruhem v čelní části, takže pruhů je celkem sedm a nikoli šest, jak je zvykem u obuvi ADIDAS. Rozdíl je i v tom, že ve vnitřní části posuzované obuvi je dominantní nápis „QUICK FOOT“, a i proto, že je obuv na první pohled vyrobena z levného materiálu, si ji dobře informovaný spotřebitel nemůže splést s obuví společnosti Adidas - Salomon AG.

Na těchto základech vydal inspektorát ČOI své výše označené rozhodnutí ze dne 8. 9. 2006. Jím uložil stěžovateli pokutu ve výši 30 000 Kč, propadnutí 253 párů dámské obuvi a úhradu paušální částky nákladů řízení ve výši 1000 Kč za porušení zákazu klamání spotřebitele podle § 8 odst. 1 a 2 a § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. V odůvodnění uvedl, že předmětnou obuv je třeba pokládat za padělek ve smyslu § 2 odst. 1 písm. r) zákona o ochraně spotřebitele, což je způsobeno použitím třech stejně širokých diagonálních pruhů, tedy znaku zaměnitelného s ochrannou známkou společnosti Adidas-Salomon AG, která k jejímu použití nedala souhlas, jak je zjevné již z toho, že právě její zástupce podal podnět k provedeným kontrolám. Skutečnost, že jde o padělky, byla potvrzena jednak zástupcem této společnosti a jednak Českým vysokým učení

technickým v Praze TIC ČVUT – Patentovým střediskem. Inspektorát ČOI se naopak neztotožnil se závěry posudku znalce Ing. Jiřího Sedláka, neboť už samo označení v podobě tří pruhů je dostatečně zaměnitelné s předmětnou ochrannou známkou, což není vyloučeno ani absencí nápisu „adidas“ či dalších znaků ani tím, že se pruhy na předmětné obuvi mírně rozšiřují. Běžný spotřebitel přitom hodnotí výrobek v poměrně krátkém časovém úseku, a to jako celek, takže po něm nelze požadovat důkladnou znalost použitých označení či prohlídku zahrnující i zjištění nápisu „QUICK FOOT“ uvnitř obuvi. Dále inspektorát ČOI zohlednil i porušení § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, podle nějž má prodávající informovat o ceně v souladu s cenovými předpisy, v daném případě tedy s § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, podle nějž má být zboží označeno cenou platnou v okamžiku nabídky. V daném případě však spotřebitel cenu zjistil až po uzavření kupní smlouvy, když obdržel prodejní doklad. Při stanovení výše pokuty inspektorát ČOI zohlednil povahu zjištěných protiprávních jednání, množství výrobků zajištěných z důvodu porušení zákazu klamání spotřebitele a rozsah druhů výrobků, o jejichž cenách nebyli spotřebitelé v okamžiku nabídky informováni.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání. Již v něm namítal jeho nepřezkoumatelnost vycházející z nejistoty toho, zda byla pokuta uložena za nabízení obuvi QUICK FOOT nebo za způsob poskytování slevy. Uvedl zde již i argument, že dosud žádný soud pravomocně nerozhodl o tom, že by došlo k porušení práva k ochranné známce. Tuto úlohu soudu přitom nemůže suplovat ani inspektorát ČOI, ani zástupce společnosti Adidas - Salomon AG, který měl správně podat řádnou žalobu u obchodního soudu. Dále měl inspektorát ČOI objednat třetí znalecký posudek, když dosud měl k dispozici dva protichůdné znalecké posudky. Stěžovatel poukázal i na to, že jím nabízená obuv nemá tři diagonální pruhy, nýbrž celkem sedm pruhů a navíc se díky větracím otvorům nejedná o obuv sportovní typu adidas, nýbrž vycházkovou. Nesouhlasil ani s tvrzením inspektorátu ČOI o obvyklé rychlosti nákupu obuvi. Stěžovatel inspektorátu ČOI vytkl i to, že neoprávněně a chybně shledává porušení práv zákazníků při poskytnutí slevy tím, že se staví do role vykladače zákona určujícího, co má být pokládáno za okamžik nabídky.

Toto odvolání bylo zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 12. 2006. Zde setrval na názoru, že nabízená obuv byla zaměnitelná s ochrannou známkou společnosti Adidas - Salomon AG, přičemž k absenci soukromoprávního rozsudku ve věci této zaměnitelnosti žalovaný uvedl, že nabídka, prodej a skladování padělku je klamáním spotřebitele ve smyslu zákona o ochraně spotřebitele, tedy veřejnoprávního předpisu jako úpravy nezávislé na úpravě nekalé soutěže obsažené v obchodním zákoníku, podle nějž se může domáhat své soukromoprávní ochrany poškozený soutěžitel. Zákonem na ochranu spotřebitele je naopak před klamáním o vlastnostech nabízeného zboží chráněn spotřebitel. K nesouladu předložených znaleckých posudků žalovaný uvedl, že z obou podkladů zadaných k vypracování přímo ČOI vyplynulo, že stěžovatelem nabízená obuv je zaměnitelná. Kladl přitom důraz na to, že k označení za padělek dostačuje, pokud je na výrobku označení zaměnitelné s registrovanou ochrannou známkou bez souhlasu jejího majitele, přičemž takové označení na předmětné obuvi bylo. Přihlédl i k tomu, že toto označení bylo použito na obuvi, tedy na zboží, které vyrábí i vlastník dané ochranné známky, a neakceptoval ani tvrzení, že bylo na obuvi sedm pruhů, když se zaměřil na tři pruhy na bocích, jež používá i vlastník ochranné známky. Ztotožnil se i s názorem

ohledně porušení § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, když sice souhlasil se stěžovatelem v tom, že pojem okamžiku nabídky není skutečně nikde definován, nicméně rozhodující pro posouzení je, zda byl spotřebitel o ceně výrobků informován předem, tak aby se mohl rozhodnout, zda výrobek koupí či nikoliv. Jedna pokuta za obě tato porušení byla přitom uložena z důvodu souběhu obou posuzovaných správních deliktů. Pokuta byla navíc v daném případě uložena při dolní hranici sazby, s čímž se žalovaný ztotožnil.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu k Městskému soudu v Praze. I zde protestoval proti spojení obou deliktů, když ustanovení § 140 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zde označil za neaplikovatelné. Argumentací obdobnou té, jež byla následně použita v kasační stížnosti, trval i na tom, že § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele nebyl porušen, a na tom, že jím prodávaná obuv nebyla zaměnitelná s ochrannou známkou vlastněnou společností Adidas - Salomon AG a že žalovaný chybně nezohlednil rozpor předložených znaleckých posudků ve věci zaměnitelnosti.

Výše označeným rozsudkem ze dne 18. 6. 2008 byla žaloba zamítnuta. Městský soud nejprve označil za souladné s § 140 správního řádu spojení věcí usnesením inspektorátu ČOI ze dne 24. 7. 2006. K uložení jediné pokuty za několik souvisejících deliktů téhož subjektu pak odkázal na ustanovení § 24 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, které uložení jediné pokuty výslovně předpokládá. V rozhodnutí samotném je přitom srozumitelně popsáno, jakým jednáním stěžovatel konkrétní ustanovení zákona o ochraně spotřebitele porušil, a je zhodnocen i následek porušení jednotlivých ustanovení a popsáno, jaká preventivní opatření mají být do budoucna učiněna. Při ukládání jediné pokuty za dva správní delikty přihlíží rozhodující správní orgán k rozhodným skutečnostem vztahujícím se k oběma deliktům, aniž by vymezoval, jaká část z celkové výše pokuty připadá na konkrétní správní delikt. Městský soud tak odmítl stěžovatelovo tvrzení, že při uložení úhrnné sankce za více správních deliktů je takové správní rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Při přezkumu potrestání za porušení § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele městský soud odkázal na způsob, jakým musí být spotřebitel seznámen s cenou podle § 13 odst. 2 zákona o cenách a na něj navazujícího § 5 odst. 3 vyhlášky č. 580/1990 Sb., přičemž zde upravené povinnosti stěžovatel nedostál, když cena uvedená na výrobcích, tedy cena před slevou, nebyla cenou platnou v okamžiku nabídky, kdy byla na zboží poskytována sleva. S tehdy platnou cenou nebyl spotřebitel v době nabídky seznámen, přičemž zpřístupněním informace o výši slevy tato povinnost naplněna nebyla, neboť spotřebitel má být s cenou seznámen tak, aby nemusel provádět propočet konečné ceny zboží. Při posouzení zjištěného porušení § 8 odst. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele se pak městský soud ztotožnil se stěžovatelem v tom, že otázku, zda došlo k porušení zákona o ochranných známkách, může opravdu posoudit jedině soud v obchodním sporu. Prostředky ochrany proti nekalé soutěži podle obchodního zákoníku ovšem může uplatnit jedině osoba, jejíž práva byla takovým jednáním porušena. Ustanovení § 8 zákona o ochraně spotřebitele naopak chrání spotřebitele a dozor nad jeho případným porušováním provádí i Česká obchodní inspekce a v její kompetenci je i posouzení toho, zda došlo k porušení tohoto ustanovení, tedy i zvážení, zda nabízené zboží je padělkem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. r) tohoto zákona z důvodu porušení práv majitele ochranné známky. Splnění znaků padělku, včetně porušení práv majitele ochranné známky, který sám podal podnět k provedení kontroly a jehož odborné posouzení je ve

správním spise obsaženo, tak bylo inspektorátem ČOI a poté žalovaným posouzeno v rámci jejich působnosti. Přitom to, zda došlo k porušení zákazu klamání spotřebitele, zjišťuje správní orgán vlastním šetřením a stanoviskem vlastníka ochranné známky při tom není vázán. Jeho vyjádření tak dokládá absenci souhlasu vlastníka ochranné známky jako jeden ze znaků pojmu padělku, přičemž další znak, tedy shodnost, respektive zaměnitelnost označení s ochrannou známkou, posoudil inspektorát ČOI na základě znaleckého posudku. Odborné vyjádření vlastníka ochranné známky sice konstatovalo i porušování práv k této ochranné známce a klamání spotřebitele, samotnou otázku podobnosti a zaměnitelnosti označení však fakticky neřešilo. Zodpovězení této otázky zaměnitelnosti je přitom podle městského soudu otázkou právní, nikoli znaleckou, jinak řečeno je v kompetenci rozhodujícího správního orgánu, nikoli samotného znalce. Také proto nebyla důvodná stěžovatelova námitka, že si správní orgány měly opatřit další znalecký posudek. Na znaleckém posudku je toto zodpovězení pouze založeno, přičemž městský soud označil za podstatné, že se inspektorát ČOI přesvědčivě a srozumitelně vypořádal s rozpory v předložených posudcích. Toto hodnocení přitom městský soud nemůže nahrazovat vlastní úvahou, nýbrž může pouze posoudit jeho úplnost a logičnost. Při tomto posouzení městský soud nepřisvědčil stěžovatelově námitce, že jím prodávaná obuv nebyla shodná ani zaměnitelná s předmětnou ochrannou známkou, přičemž vyšel z názoru žalovaného, že podstatné pro toto posouzení nejsou detaily nýbrž dominantní prvky označení.

V.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

V.a)

Svou první námitkou brojil stěžovatel proti tomu, že byla řízení týkající se osmi jeho provozoven a dvou různých deliktů podle téhož zákona spojena ke společnému řízení a byl za ně uložen jediný trest, tedy výše zmíněná pokuta.

Co se týče spojení osmi řízení týkajících se jednotlivých provozoven, k tomuto spojení řízení byl inspektorát ČOI oprávněn na základě ustanovení § 140 správního řádu, jehož neaplikovatelnost nebyla stěžovatelem přesvědčivě zdůvodněna, neboť se skutečně jednalo o řízení týkající se jediného subjektu v souvisejících věcech, což stěžovatel smysluplně nezpochybnil.

K otázce uložení samostatných pokut i za jednotlivá pochybení, jež byla souběžně zjištěna v provozovně v Jihlavě, zdejší soud uvádí, že podle jeho dosavadní judikatury plyne (viz např. rozsudek ze dne 12. 12. 2003, sp. zn. 5 A 98/2001, in: www.nssoud.cz) „*je-li jedním právním jednáním či opomenutím naplněna skutková podstata více správních deliktů (souběh), k jehož projednání je příslušný týž správní orgán, postupuje tento správní orgán analogicky podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a uloží sankci ve výměře nejpřísněji trestného sbíhajícího se deliktu (zásada absorpční), nestanoví-li zvláštní zákon jinak. ... Z pojmu jednočinný souběh vyplývá, že jde o případy, kdy jedním skutkem je současně (souběžně) naplněna skutková podstata dvou či více správních deliktů. O jednočinný souběh se však nejedná, jestliže (např. v důsledku změny právní úpravy) je v určitém období naplněna*

skutková podstata jednoho správního deliktu a v dalším období jiného správního deliktu, a to i tehdy, pokud by ostatní skutečnosti svědčily pro to, že se jedná o jediný skutek.“

Obdobně z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2005, sp. zn. 6 As 57/2004 (publ. pod č. 772/2006 Sb. NSS), plyne: „*Při souběhu více správních deliktů (zde: vícečinný souběh) je analogické použití zásady absorpční (§ 12 odst. 2 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích) přípustné, nestanoví-li příslušný právní předpis jinak.“*

V nyní posuzovaném případě přitom byla tato podmínka splněna, neboť zákon, podle něž zde bylo postupováno, tedy zákon o ochraně spotřebitele, použití zásady absorpční nevyklučoval, naopak ve svém § 24 odst. 1 v době rozhodování žalovaného stanovil: „*Za porušení povinností stanovených v § 3, 6, 7a, § 7b, § 8 odst. 1, 2, 3 a 4, § 8a odst. 1, § 9 až 19 tohoto zákona uloží orgány uvedené v § 23 pokutu až do výše 50 000 000 Kč; při stanovení výše pokuty se přiblíží k povaze protiprávního jednání a k rozsahu jeho následků.“* I z tohoto znění je znatelné, že zákonodárce předpokládal uložení jediné pokuty i za porušení různých povinností stanovených v těchto jednotlivých ustanoveních, jejichž výčet zahrnuje i ustanovení § 8 odst. 1 a 2 a § 12 odst. 1 aplikované v daném případě.

Poněkud absurdně přitom působí stěžovatelovo tvrzení, že tímto postupem založili inspektorát ČOI a žalovaný nesrozumitelnost svých rozhodnutí, když stěžovatel neví, do jaké míry jednotlivé jeho správní delikty zasáhly do práv spotřebitelů, a nemůže tak přijmout preventivní opatření a zabránit protiprávnímu jednání v budoucnu. Zde nezbyvá než stěžovateli připomenout, že už sám fakt, že u něj byla shledána dvě pochybení podle dvou ustanovení zákona o ochraně spotřebitele, a za obě tato pochybení mu byla uložena pokuta, byť společná, má být dostatečným důvodem pro to, aby zabránil opakování těchto svých pochybení v budoucnu, a to bez ohledu na to, zda by samo o sobě jedno bylo pokutováno částkou vyšší a jedno nižší. Pro Nejvyšší správní soud je obtížné uvěřit, že by před ním chtěl stěžovatel hájit svá práva tvrzením, že by se k nápravě odhodlal pouze u toho pochybení, za něž by mu byla uložena pokuta dostatečně vysoká, zatímco pochybení pokutované pokutou nízkou by ponechal bez nápravy.

Lze tak tuto prvou námitku uzavřít konstatováním, že jak spojení osmi řízení týkajících se jednotlivých provozoven tak uložení jediné pokuty za různá pochybení zjištěná v těchto provozovnách, bylo v souladu se zákonem. Nelze ovšem přehlédnout ani skutečnost, že výše uvedené platí pouze tehdy, pokud obě dvě pochybení byla u stěžovatele shledána právem, což je předmětem posouzení vyvolaného dalšími dvěma námitkami obsaženými v kasační stížnosti.

V.b)

Ke stěžovatelově druhé námitce, tedy k opětovnému zpochybňování důvodnosti shledaného porušení § 8 odst. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele, je třeba v první řadě odkázat na příslušnou část rozsudku městského soudu, s nímž se v tomto bodě nelze než ztotožnit, když stěžovatel nepřináší žádný nový argument, který by již nejpozději v řízení o jeho žalobě nebyl vznesen a vyřešen. Lze tak pouze opakovaně upozornit na odlišnost chráněných zájmů, prostředků a cílů mezi soukromoprávním řízením o nekalé soutěži, respektive porušení práv k ochranné známce, na straně jedné a správním řízením vedeným podle zákona o ochraně spotřebitele na straně druhé. To, že v prvním případě má

rozhodovat civilní soud, zatímco ve druhém správní orgán, nezávisle na rozhodování prvním, je tak dáno tím, že zatímco v prvním případě je primárně chráněn soukromý zájem poškozeného soutěžitele, respektive vlastníka ochranné známky, v případě druhém je prioritním veřejný zájem spotřebitele být chráněn před klamáním podle § 8 odst. 1 a 2, respektive padělky ve smyslu § 2 odst. 1 písm. r) zákona o ochraně spotřebitele. Tomu odpovídá ostatně i odlišnost výsledku obou těchto řízení: zatímco v prvním je tento výsledek předurčen žalobním petitem případně úspěšného žalobce, tedy soutěžitele, nemá tento soutěžitel z řízení druhého – jež směřuje k uložení veřejnoprávní sankce, tedy pokuty - žádný přímý prospěch a nemá jeho výsledek jakkoli ve své dispozici.

Tato souběžnost různých soukromoprávních a veřejnoprávních řešení není ostatně v právním řádu ničím neobvyklým, naopak odráží komplexnost právního řádu a mnohost cest, jimiž umožňuje napravovat situace právním řádem zapovězené. Z mnoha jiných lze zmínit například možnost nápravy šíření nepravdivých a nactiutřačných informací o soukromé osobě. Taková činnost může být sankcionována také soukromoprávně cestou žaloby na ochranu osobnosti podle § 11 až § 16 občanského zákoníku i veřejnoprávně cestou stíhání za přestupek ublížení na cti podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Navíc pokud by šířitelem takové informace byl rozhlas nebo televize, lze si představit i jejich veřejnoprávní postižení pro porušení povinností plynoucích ze zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání.

Je tak nedůvodné stěžovatelovo volání po propojení těchto dvou řízení potenciálně plynoucích z jeho nabízení obuvi označitelné za padělek a závislosti druhého na zjištěních, která by mohla být učiněna jediné v prvním. Takové volání musí být oslyšeno jednak z důvodu jejich systémové odlišnosti vysvětlené výše, jednak proto, že by mnohdy vedlo k důsledkům přímo absurdním. Byli-li by totiž tento stěžovatelův požadavek vyslyšen, vedlo by to k tomu, že by byl spotřebitel zcela bez ochrany před padělkem a výrobky parazitujícími neoprávněným použitím ochranné známky na dobré pověsti jiného výrobce tehdy, kdy by ten, na jehož pověsti by bylo takto parazitováno, se k soukromoprávní ochraně vůbec neobrátil, ať už pro svou nepovědomost o tomto jednání či z jakéhokoliv jiného důvodu, a to až po soukromoprávní podplácení. Orgán veřejné moci však nemůže nechat spotřebitele, jenž si například s konkrétní značkou právem spojuje vysokou kvalitu výrobků, napospas padělkům nižší kvality, které tuto značku zneužívají na lokálním trhu nesledovaném originálním výrobcem, či třeba proto, že tento výrobce již zanikl a jeho práva tak již nemá kdo chránit.

Zdejší soud tak nemůže dát této námitce zapravdu, neboť způsob, jakým se s otázkou nezávislosti civilního a správního řízení, ale i s otázkou prokázání možnosti záměny zboží prodávaného stěžovatelem se zbožím chráněným registrovanou obchodní značkou ve správním řízení pomocí předložených a využitých posudků, vypořádal městský soud, považuje za souladný se zákonem.

V.c)

Takový soulad mezi názorem městského soudu a soudu zdejšího ovšem nenastává ohledně stěžovatelovy poslední kasační námitky, tedy ohledně tvrzení, že neporušil ustanovení § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, podle něž v době rozhodování žalovaného platilo: „*Prodávající je povinen informovat v souladu s cenovými předpisy*

spotřebitele o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit.“ Podle žalovaného byly porušeny právě zde zmíněné cenové předpisy, konkrétně § 13 odst. 1 a 2 zákona o cenách, jenž v předmětné době zněl: „(1) Prodávající je povinen, pokud nejde o prodej spotřebního zboží konečným spotřebitelům, předložit kupujícímu na jeho žádost nabídkový ceník, obsahující ceny nabízeného zboží ve vztahu k určeným podmínkám.

(2) Prodávající je při prodeji spotřebního zboží konečnému spotřebiteli povinen označit je cenou platnou v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo je povinen zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, vývěsky nebo jiným přiměřeným způsobem.“ Tato zákonná ustanovení pak byla na podzákonné úrovni provedena v § 5 odst. 3 vyhlášky č. 580/1990 Sb.: „Označením zboží cenou při prodeji konečnému spotřebiteli se rozumí vybavení zboží údajem o ceně připevněným viditelně na zboží nebo umístěným způsobem vylučujícím záměnu na regále, ve vitríně, na vývěsce nebo ve veřejně přístupném ceníku tak, aby měl kupující možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží.“

Žalovaný z těchto dvou posledně jmenovaných ustanovení, tedy § 13 odst. 2 zákona o cenách a jej provádějícího § 5 odst. 3 vyhlášky č. 580/1990 Sb. jejich spojením dovozuje, že jediné přípustným postupem sdělení ceny konečnému spotřebiteli je vybavení zboží údajem o ceně platné v okamžiku nabídky připevněným viditelně na zboží nebo umístěným způsobem vylučujícím záměnu na regále, ve vitríně, na vývěsce nebo ve veřejně přístupném ceníku tak, aby měl kupující možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží nebo rozhodnutím o něm. S tímto výkladem se zdejší soud neztotožňuje, neboť dává stěžovateli v této poslední námitce zapravdu v tom, že nelze přehlížet alternativnost podmínek stanovených v citovaném zákonném ustanovení.

Citovaný § 5 odst. 3 vyhlášky č. 580/1990 Sb. totiž pouze vykládá, co je „označením cenou platnou v okamžiku nabídky“, na něž pamatuje začátek daného zákonného ustanovení. Žalovaný ovšem nezohledňuje, že toto zákonné ustanovení dále pokračuje uvedením alternativy k tomuto způsobu seznámení s cenou. Touto alternativou je možnost „zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně“. Tato alternativa má přitom další tři subalternativy, tedy tři možné formy sdělení informace o této ceně, jimiž jsou ceníky, vývěsky nebo jiné přiměřené způsoby. To jistě neznamená, že by pro tuto alternativu a její tři formy bylo citované podzákonné ustanovení nepodstatné či nepoužitelné. Jisté že nelze tyto alternativy vykládat tak, že by pro ně nemělo podzákonné výkladové ustanovení žádný dopad a za ony „jiné přiměřené způsoby“ by bylo lze pokládat cokoli, neboť pak by bylo samotné zákonné ustanovení neurčité a vše připouštějící. Na druhé straně ale nelze ani tvrdit, že je nutno dodržovat jediné příkaz obsažený v první alternativě § 13 odst. 2 zákona o cenách, a to tak, jak je upřesněna podzákonným ustanovením, neboť pak by ona druhá alternativa byla naopak bezpředmětná.

Za situace, kdy oba tyto – jazykově možné, ale logicky absurdní - výklady vedou buď k neurčitosti celého zákonného ustanovení, nebo k obsoletnosti jeho podstatné části, je namíste dospět k výkladu, že zatímco při aplikaci první z alternativ umožněných zákonem, tedy při označení cenou platnou v okamžiku nabídky, stejně jako při informaci

o této ceně formou ceníků či vývěsky – což jsou právě dvě formy druhé alternativy, na něž ovšem citované podzákoné ustanovení také přímo pamatuje - je třeba následovat i § 5 odst. 3 citované vyhlášky plně, při použití „jiného přiměřeného způsobu“, je třeba toto podzákoné ustanovení aplikovat přiměřeně.

To znamená, že pokud má být spotřebitel seznámen s cenou platnou v době nabídky jiným přiměřeným způsobem, musí se jednat o způsob, který bude z hlediska komfortu spotřebitele při zjišťování ceny obdobný ostatním způsobům tohoto seznámení, tedy „označením cenou platnou v okamžiku nabídky“ či informací o této ceně formou ceníků či vývěsky. Přitom obdobnost znamená jednak to, že požadavky kladené na tyto přesně upravené způsoby budou naplněny v maximálně možné míře, a jednak to, že tímto jiným přiměřeným způsobem seznámení nebude spotřebitel jakkoli znevýhodněn oproti těmto ostatním způsobům, k čemuž by došlo zejména tehdy, kdy by byla porušena některá z kautel, na něž výslovně pamatuje § 12 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele. Na tomto místě je vhodné připomenout, že zdejší soud již ve svém dřívějším rozsudku (sp. zn. 2 As 42/07, in: www.nssoud.cz) uvedl, že „*ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách je třeba vyložit tak, že prodávající má dvě varianty, jak informovat o ceně. Buď zboží cenou označí (přípevní cenovku na zboží, eventuálně umístí údaj o ceně na regál, policiku či vitrínu, v níž je zboží určitého typu umístěno, položeno či vystaveno), anebo zpřístupní na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, vývěsky nebo jiným přiměřeným způsobem. ... Ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách hovoří o zpřístupnění informace o ceně na viditelném místě formou ceníků, vývěsky nebo jiným přiměřeným způsobem. Jak přímo vyplývá z textu zákona, všechny uvedené způsoby musí být přiměřené. Tuto přiměřenost je dle závěru zdejšího soudu přitom potřeba vztáhnout především k velikosti a členitosti prodejny, rozmanitosti zboží či množství zákazníků, kteří mohou v prodejně nakupovat. Jiné nároky tak budou kladeny na prodejnu automobilů jediné tovární značky, kde může stačit jediný ceník v prodejně, zcela odlišným nárokům naopak musí vyhovět hypermarket s rozmanitým sortimentem a prodejní plochou o velikosti mnoha tisíc metrů čtverečních.*“

Na základě shora uvedeného soud konstatuje, že způsob, jakým stěžovatel ve své provozovně v Jihlavě uplatnil plošnou slevu 20% na veškerou obuv prodávanou v dané době v tomto obchodním domě, koresponduje se všemi popsányými podmínkami. Informaci o ceně výrobku v době nabídky totiž sdělil způsobem, který byl v nejvyšší možné míře obdobný tomu, jak požaduje přesné znění § 5 odst. 3 citované vyhlášky, když na zboží byla jednak transparentně uvedena cena původní a na několika místech v obchodním domě, ale i v denním tisku, byla jednoznačně, jednoduchou procentní měrou, vyjádřena výše slevy. Odchylka od požadavků stanovených v § 5 odst. 3 citované vyhlášky spočívala pouze v tom, že novými konečnými cenami nebylo označeno veškeré prodávané zboží. Takový postup, který je žalovaným po stěžovateli fakticky požadován, je však podle názoru zdejšího soudu nepřiměřeně náročný a touto svou náročností, tedy požadavku náhlého přeceňování možná až stovek druhů či desítek tisíc kusů zboží pro účely jednodenní slevy, neodpovídá ani smyslu ani realitě krátkodobých slev – a v tomto směru by bylo pokutování stěžovatele trestáním postupu, který je jinak pokládán při těchto slevách za zcela běžný.

Zdejší soud přitom považuje za rozhodující, že tímto jednáním nemohlo dojít ke znevýhodnění spotřebitele. Spotřebitel měl totiž v posuzovaném případě jednoznačně

k dispozici informace, na jejichž základě mohl snadno a přitom kvalifikovaně učinit své spotřebitelské rozhodnutí. Jiná situace by jistě nastala například tehdy, kdyby sleva byla stanovena netransparentně a vztahovala by se jen na některé druhy zboží, aniž by spotřebitel mohl jednoznačně zjistit, na které zboží se ve skutečnosti vztahuje, a to bez dalších úkonů, jak na to pamatoval například Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 2. 3. 2006, sp. zn. 11 Ca 203/2005 (publ. pod č. 898/2006 Sb. NSS): „*Povinnost prodávajícího informovat spotřebitele o ceně výrobků podle § 12 zákona o ochraně spotřebitele je splněna jen tehdy, pokud jsou poskytované informace spotřebiteli přístupné okamžitě bez toho, že by byl nucen činit jakýkoliv úkon směřující ke zjištění ceny konkrétního výrobku.*“ Nepřípustné by také bylo, kdyby byla sleva stanovena složitějším algoritmem, než pouhým uvedením jednoduché procentní míry, o niž se cena plošně snižuje, což by mohlo pro některé spotřebitele představovat komplikaci při jejich rozhodování. Nepřípustné by také bylo, kdyby takováto plošná změna ceny byla učiněna nikoli při slevě, ale při zvýšení cen, typicky např. uváděním cen pouze bez daně z přidané hodnoty, jež by byla až následně připočítána. A konečně by jistě bylo zcela nepřípustné, kdyby byla cena určená prostým odečtem oněch 20% od ceny původní jakkoli manipulována (například formou pro spotřebitele nevýhodného „zaokrouhlování“) při určení konečné ceny na pokladně. Žádné takové ani jím obdobné pochybení však v daném případě nebylo kontrolory inspektorátu ČOI v provozovně v Jihlavě zjištěno.

Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbyvá než konstatovat, že způsob, jakým stěžovatel uplatnil slevu ve svém obchodním domě v Jihlavě, byl souladný se zákonem, a pokud byla stěžovateli uložena pokuta mimo jiné i za toto jednání, které bylo správními orgány chybně pochopeno jako porušení zákona, je taková pokuta nezákonná a rozsudek městského soudu, v němž nebylo takto odůvodněné žalobní námitce vyhověno, je nezákonný pro nesprávné posouzení relevantní právní otázky.

Bylo-li tak v reakci na prvou ze stěžovatelových námitek konstatováno, že nebyla jeho procesní práva porušena spojením osmi řízení týkajících se různých provozoven do jediného řízení a uložení pokuty za dvě různá porušení téhož zákona v jediné provozovně, je nyní namístě dodat, že tímto spojením zároveň žalovaný, respektive inspektorát ČOI jako orgán prvního stupně, vystavil toto komplexní rozhodnutí riziku, že jeho nezákonnost může založit i nesprávné posouzení týkající se jediné z provozoven či pouze jednoho ze zjištěných porušení zákona o ochraně spotřebitele. Právě tuto situaci nyní zdejší soud konstatuje, když uzavírá, že postup uplatnění slevy stěžovatelem v obchodním domě v Jihlavě nelze označit za porušení § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Městský soud tak tuto právní otázku vznesenou v žalobě posoudil chybně a zdejšímu soudu nezbyvá než jeho rozsudek zrušit a vrátit k dalšímu řízení.

VI.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek Městského soudu v Praze podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, v němž je podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán názorem Nejvyššího správního soudu v právní otázce souladnosti formy vyhlášení slev na zboží stěžovatelem s požadavky zákona o ochraně spotřebitele a zákona o cenách.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2009

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu